

Briselē, 2026. gada 20. jūlijā
(OR. en)

12005/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0226 (NLE)

SAN 602
PHARM 135
COVID-19 1
PROCIV 159

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 20. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 406 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem pirmajā sanāksmē, ko rīko dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 406 final.

Pielikumā: COM(2026) 406 final

EIROPAS
KOMISIJA

Brišēlē, 20.7.2026.
COM(2026) 406 final

2026/0226 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem pirmajā sanāksmē, ko rīko dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem dalībvalstu komitejas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai pirmajā sanāksmē saistībā ar iecerēto darba uzdevumu pieņemšanu minētajai komitejai un tās apakškomitejai, kuru arī paredzēts izveidot sanāksmes laikā.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi (2005)

Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi (2005) ir starptautisko tiesību instruments, kas pieņemts 2005. gadā saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas (PVO) Konstitūcijas 21. pantu un aizstāj 1969. gadā pieņemtos noteikumus. Tie stājas spēkā 2007. gada jūnijā. Noteikumi ir juridiski saistoši visām PVO dalībvalstīm, kā arī Svētajam Krēslam, Lihtenšteinai un Palestīnai. Tie nodrošina visaptverošu tiesisko regulējumu globālās veselības drošības jomā un nosaka, kādas ir pušu tiesības un pienākumi tādu ar sabiedrības veselību saistītu notikumu un ārkārtas situāciju pārvaldīšanā, kam ir pārrobežu ietekmes potenciāls.

Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi (2005) ir grozīti 2014., 2022. un 2024. gadā. Grozījumu, kurus Pasaules Veselības asambleja pieņēma 2024. gada 1. jūnijā un kuru rezultātā instruments tika visbūtiskāk pārskatīts kopš tā stāšanās spēkā, mērķis ir stiprināt Starptautiskos veselības aizsardzības noteikumus (2005), ņemot vērā pieredzi, kas gūta no Covid-19 krīzes, kā arī no iepriekšējiem uzliesmojumiem. Grozījumu galvenais mērķis ir uzlabot starptautisko sadarbību un kopdarbību, reaģējot uz veselības apdraudējumiem, un tie ir pamats pastiprinātam atbalstam, kas nodrošina Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) stingrāku īstenošanu.

Komisija, pamatojoties uz Padomes pilnvarojumu, kas dots Padomes 2022. gada 3. marta Lēmumā (ES) 2022/451¹, Eiropas Savienības vārdā risināja sarunas par 2024. gada grozījumiem Starptautiskajos veselības aizsardzības noteikumos (2005) saistībā ar jautājumiem, kas ir Savienības kompetencē. 2025. gada 26. maijā Padome pieņēma lēmumu, ar ko aicināja dalībvalstis Eiropas Savienības interesēs akceptēt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) grozījumus, kuri ietverti Rezolūcijas WHA77.17 pielikumā un pieņemti 2024. gada 1. jūnijā².

Savienība nav līgumslēdzēja puse attiecībā uz Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (2005), jo noteikumi neparedz, ka tiem varētu pievienoties reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas³.

Visas dalībvalstis ir pievienojušās Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (2005). Tomēr Nīderlande un Slovākija ir noraidījušas gan 2022., gan 2024. gada grozījumus

¹ OV L92, 21.3.2022., 1. lpp.

² OV L, 2025/1129, 4.6.2025.

³ Jāatzīmē, ka 2022. gadā Komisija bija iesniegusi priekšlikumu grozīt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) 64. pantu, lai tiem varētu pievienoties arī reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas. Šāds priekšlikums neguva dažu ES dalībvalstu atbalstu un tāpēc netika iekļauts ierosināto Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) grozījumu kopumā, ko 2022. gada 30. septembrī Čehijas Republika Savienības un tās dalībvalstu vārdā iesniedza PVO.

Starptautiskajos veselības aizsardzības noteikumos (2005), savukārt Itālija, Čehijas Republika un Austrija⁴ ir noraidījušas tikai 2024. gada grozījumus.

2.2. Dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai

Ar Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) 54.bis pantu ir izveidota dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai, kuras uzdevums ir veicināt noteikumu, jo īpaši 44. panta par sadarbību, palīdzību un finansēšanu un 44.bis panta par finanšu koordinācijas mehānisma, sekmīgu īstenošanu. 54.bis pants ir jauns pants, kas ieviests ar Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) 2024. gada grozījumiem.

Saskaņā ar 54.bis panta 1. un 2. punktu komiteja savā pirmajā sanāksmē izveido apakškomiteju, kas sniedz tehniskas konsultācijas un ziņojumus pašai komitejai. Turklāt Komiteja vienprātīgi pieņem savus darba uzdevumus, arī komitejas darba kārtību, un tās apakškomitejas darba uzdevumus.

Saskaņā ar 54.bis panta 4. punktu komiteja savā pirmajā sanāksmē vienprātīgi pieņem arī ar 44.bis pantu izveidotā finanšu koordinācijas mehānisma darba uzdevumus, kā arī tā darbības un pārvaldības kārtību. Komiteja var arī pieņemt nepieciešamos noteikumus darbam ar attiecīgām starptautiskām struktūrām, kas vajadzības gadījumā var atbalstīt finanšu koordinācijas mehānisma darbību.

Neviens priekšlikums par šādiem darba uzdevumiem nav pieejams. Paredzēts, ka komitejas pirmā sesija sāksies 2026. gada 31. augustā.

2.3. Akti, ko iecerējusi pieņemt dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai

Savā pirmajā sanāksmē dalībvalstu komitejai Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai jāpieņem savi un apakškomitejas darba uzdevumi, arī komitejas darba kārtība ("iecerētie akti").

Komitejas un tās apakškomitejas darba uzdevumi tiks pieņemti, lai risinātu dažādus jautājumus, piemēram, sanāksmju organizēšanu un norisi, novērotāju dalību, darba kārtības sagatavošanu, pārstāvību vai lēmumu pieņemšanas kārtību, līdz ar to darba uzdevumi ietvers komitejas un tās apakškomitejas reglamentu.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIENĒM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Lai atbalstītu dalībvalstu komitejas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejas pienācīgu darbību, Savienībai būtu jāatbalsta tādu darba uzdevumu pieņemšana, kas nodrošina efektīvu, rentablu, pārredzamu un sakārtotu komitejas un apakškomitejas sanāksmju darbību un organizāciju un kas ļauj Savienībai piedalīties kā novērotājam.

Ir ļoti svarīgi ļaut Savienībai novērotāja statusā piedalīties dalībvalstu komitejas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejas sanāksmēs, jo liela daļa Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu attiecas uz jautājumiem, kuri ir

⁴ Nīderlande, Čehijas Republika un Austrija norādīja, ka tās nevar pabeigt savu iekšējo procedūru grozījumu pieņemšanai līdz to spēkā stāšanās brīdim.

Savienības kompetencē, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 168. panta 5. punktu, lasot to kopsakarā ar LESD 6. pantu un 168. panta 1. punktu, nolūkā atbalstīt, koordinēt vai papildināt dalībvalstu darbības, un saistībā ar kuriem pastāv Savienības noteikumi, jo īpaši nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu jomā saskaņā ar Regulu (ES) 2022/2371.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

Dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu īstenošanai ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (2005).

Iecerētie akti, kurus dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai ir aicināta pieņemt, radīs juridiskas sekas Savienībai saskaņā ar Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (2005).

Tie jo īpaši noteiks, vai reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas, piemēram, Savienība, novērotāja statusā var piedalīties dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejā. Šādi organizatoriski akti, kas nosaka Savienības dalību Komitejas un apakškomitejas sanāksmēs, rada juridiskas sekas LESD 218. panta 9. punkta nozīmē.

Turklāt darba uzdevumi, kuri tiks pieņemti dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un kuru mērķis ir veicināt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) sekmīgu īstenošanu, noteiks veidu, kādā tiks pieņemti lēmumi vai ieteikumi. Šādi lēmumi vai ieteikumi var ietekmēt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) interpretāciju vai piemērošanu. Šajā sakarā liela daļa šo noteikumu, kuri saskaņā ar starptautiskajām tiesībām ir juridiski saistoši visām Savienības dalībvalstīm, attiecas uz jautājumiem, kuru sakarā Savienība ir izmantojusi savas pilnvaras, pamatojoties uz LESD 168. panta 5. punktu, lasot to kopsakarā ar LESD 6. pantu un 168. panta 1. punktu, nolūkā atbalstīt, koordinēt vai papildināt dalībvalstu darbības, un saistībā ar kuriem pastāv Savienības noteikumi, jo īpaši nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu jomā saskaņā ar Regulu (ES) 2022/2371. Dalībvalstu komitejas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejas kompetencē ir pieņemt lēmumus, kas var ietekmēt Savienības noteikumu saturu, jo īpaši Regulu (ES) 2022/2371. Tādējādi iecerētajiem aktiem ir juridiskas sekas LESD 218. panta 9. punkta nozīmē.

Iecerētie akti nepapildina vai negroza Starptautiskajos veselības aizsardzības noteikumos (2005) paredzēto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

Iecerēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz strukturēta satvara un attiecīgu darba metožu izveidi dalībvalstu komitejai Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejai.

Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) mērķis un darbības joma ir *“novērst slimības starptautisku izplatīšanos, sagatavoties tai, aizsargāt pret to, kontrolēt to un nodrošināt pret to rīcību sabiedrības veselības aizsardzībai tādos virzienos, kas ir samērīgi*

un atbilstoši sabiedrības veselības apdraudējumam un kas nevajadzīgi netraucē starptautisko satiksmi un tirdzniecību”.

Ņemot vērā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) mērķus un būtiskos noteikumus, ierosinātā lēmumu materiālais juridiskais pamats ir LESD 168. panta 5. punkts, kas paredz, ka *“Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru var paredzēt arī veicināšanas pasākumus, lai aizsargātu un uzlabotu cilvēku veselību un jo īpaši apkarotu galvenos pārrobežu draudus veselībai, kā arī pasākumus, kas attiecas uz nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu uzraudzību, agrīnu brīdināšanu par tiem un to apkarošanu”.*

4.3. Secinājums

Par ierosinātā lēmuma juridisko pamatu būtu jānosaka LESD 168. panta 5. punkts saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem pirmajā sanāksmē, ko rīko dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši LESD 168. panta 5. punktu saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi (2005) stājās spēkā 2007. gada jūnijā, savukārt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) grozījumi, ko Pasaules Veselības asambleja pieņēma 2024. gada 1. jūnijā, stājās spēkā 2025. gada 19. septembrī, izņemot attiecībā uz līgumslēdzējām valstīm, kuras minētos grozījumus noraidīja.
- (2) Savienība nav pievienojusies Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (2005), jo tiem var pievienoties tikai valstis. Visas dalībvalstis ir pievienojušās Starptautiskajiem veselības aizsardzības noteikumiem (2005).
- (3) Padomes Lēmums (ES) 2025/1129¹ aicināja dalībvalstis Savienības interesēs bez atrunām akceptēt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) grozījumus, kuri tika pieņemti 2024. gada 1. jūnijā, ciktāl Savienība ir pieņēmusi kopīgus noteikumus par minētajos grozījumos aplūkotojām jautājumiem.
- (4) Minēto grozījumu rezultātā cita starpā tika izveidota dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai ar mērķi veicināt noteikumu sekmīgu īstenošanu.
- (5) Paredzēts, ka dalībvalstu komiteja Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai savā pirmajā sanāksmē pieņems savus un apakškomitejas darba uzdevumus.
- (6) Ja akti, ko iecerēts pieņemt dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai, tiks pieņemti, tie radīs juridiskas sekas Savienībai, jo noteiks, vai reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas, piemēram, Savienība, var piedalīties kā novērotājas dalībvalstu komitejā un tās apakškomitejā. Turklāt, ja tiks pieņemti iecerētie akti, tie radīs juridiskas sekas, nosakot veidu, kādā tiks pieņemti turpmāki lēmumi dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejā. Dalībvalstu komitejas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai un tās apakškomitejas lēmumi un ieteikumi

¹ Padomes Lēmums (ES) 2025/1129 (2025. gada 26. maijs), ar ko aicina dalībvalstis Eiropas Savienības interesēs akceptēt Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) grozījumus, kuri ietverti Rezolūcijas WHA77.17 pielikumā un pieņemti 2024. gada 1. jūnijā (OV L, 2025/1129, 4.6.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1129/oj>).

par to, kā piemērojami un interpretējami Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi (2005), jo īpaši tie grozītie noteikumi, kas tika apstiprināti saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2025/1129, var būtiski ietekmēt Savienības noteikumu saturu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2371², kas Savienības līmenī nodrošina satvaru un mehānismus, ar ko koordinē un stiprina nopietnu bioloģiskas, ķīmiskas, vidiskas un nezināmas izcelsmes pārrobežu veselības apdraudējumu novēršanu, gatavību tiem un reaģēšanu uz tiem.

- (7) Tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai attiecībā uz komitejas un tās apakškomitejas darba uzdevumiem.
- (8) Savienības nostāja, rīkojoties kopīgi Savienības interesēs, jāpauž dalībvalstīm, kuras ir pārstāvētas dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem dalībvalstu komitejas Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai pirmajā sanāksmē, ir atbalstīt minētās komitejas un tās apakškomitejas darba uzdevumu pieņemšanu ar noteikumu, ka galīgie teksti atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tie nodrošina efektīvu, rentablu, pārredzamu un sakārtotu komitejas un tās apakškomitejas sanāksmju norisi un organizēšanu,
- b) tie ļauj Savienībai piedalīties komitejā un tās apakškomitejā novērotāja statusā.

2. pants

1. pantā izklāstīto Savienības nostāju, rīkojoties kopīgi Savienības interesēs, pauž dalībvalstis, kuras ir pārstāvētas dalībvalstu komitejā Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) īstenošanai.

3. pants

Par maznozīmīgām tehniskām izmaiņām 1. pantā noteiktajā nostājā var vienoties bez jauna Padomes lēmuma.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2371 (2022. gada 23. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (OV L 314, 6.12.2022., 26. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj>).